

Innspill til årsbudsjett 2024

Det er Utdanningsforbundet Hole sitt innspill til budsjettforslaget til årsbudsjett for 2024. Utdanningsforbundet i Hole har over 200 medlemmer og representerer et stort flertall av lærere og barnehagelærere i Hole.

SKOLE

Det er mye bra som skjer i Holeskolen. Når vi sammenligner oss med omkringliggende kommuner kan Holeskolen vise til bedre resultater på nasjonale prøver, gode resultater på eksamensresultater og at elever fra Hole i større grad enn andre gjennomfører videregående skole. På slike målbare parametere er tilstanden med andre ord god. Allikevel finnes det flere utfordringer og behov for ytterligere ressurser. Vi vil spesielt trekke frem:

- Spesialundervisning
- Elever med høyt fravær

Det er strenge krav til hva elevene skal lære og mange av skolebyggene i Hole har begrenset med plass, utstyr og personell til å variere undervisningen. I Hole jobbes det målrettet og systematisk for at elevene skal få tilpasset opplæring innenfor læreplanen for hvert enkelt trinn. Skolene i Hole er gode til å kartlegge, tilpasse undervisning og sette inn tiltak der det er behov. Likevel er det elever som trenger mer enn det som kan tilbys innenfor normale rammer. Kartlegging og fokus på tilrettelegging gjør at vi avdekker diagnoser, behov og utfordringer hos elevene. I mange tilfeller fører dette med seg lovpålagte rettigheter for eleven, for eksempel i form av spesialundervisning, alternativ opplæringsarena, ekstra voksnetthet eller rett til egne hjelpemidler. Dette er ressurskrevende. Det er også svært ressurskrevende å sette inn effektive nærværestiltak for å få elever med høyt skolefravær tilbake på skolen. Dette kan bety at disse elevene har behov for, og rett til, undervisning hjemme, på eget undervisningssted, eller alene sammen med pedagog.

Vi ser at skolen i budsjettforslaget får en netto økning på 19 millioner kroner. Vi ønsker å belyse at dette er en konsekvens av følgende faktorer:

- Lønnsoppjøret kompenseres med 10,4 mill
- nyopprettelse av FOT-avdeling Hole ungdomsskole kompenseres med 2,1 mill
- tilbud om gratis SFO som følge av statsbudsjettet kompenseres med 2,3 mill
- økte elevbehov kompenseres med 4,2 mill kr.

Dette er en budsjettøkning sett i forhold til fjorårets budsjett, men ikke med tanke på de tiltak som skolelederne har sett seg nødt til å innføre for å dekke elevenes lovpålagte rettigheter. Sammenlignet med de midler som er brukt på disse tiltakene, betyr det at Holeskolen må redusere sitt budsjett med 6,9 mill. Årets budsjettforslag vil derfor svekke Holeskolen sammenlignet med aktiviteten i 2023. Dette er ikke å satse på barn og ungdom i kommunen. Det er ikke å prioritere barn og unges skolehverdag og kuttet vil få konsekvenser for tilbudet som Holeskolen kan gi barn og unge i kommunen.

Utdanningsforbundet mener det er viktig at Holeskolen får de ressurser og midler som trengs til å drive et forsvarlig opplæringstilbud til barn og unge. Dette er de mest sårbare innbyggerne i kommunen vår.

I årets budsjett er det lagt inn forslag om kutt i en helsesykepleierstilling. Vi er bekymret for konsekvensen ved å miste en helsesykepleier. I 2014 hadde vi 4 helsesykepleiere i kommunen, men på grunn av tilskuddet har vi på det meste vært opp i 7. Per nå har vi to helsesykepleiere på helsestasjonen og i barnehagene, og tre ute i skolene. Ved å kutte en stilling i skolen vil vi være tilbake på 4 helsesykepleiere, som i 2014. I følge GSI-tallene var det 765 elever i Holeskolen i 2014, mens det i dag er 885 elever. Det er ikke tilfredsstillende at to helsesykepleiere skal dekke barneskolene, ungdomsskolen og Tyrifjord videregående skole. Det blir rapportert om en eksplosjonsartet utvikling i antall barn og unge med psykiske utfordringer i Norge, og i tillegg har vi elever med andre små og store helseutfordringer. Helsesykepleiere har dessuten en kjempeviktig jobb med forebygging, for eksempel opp mot skolefravær, rus og spiseforstyrrelser. Skolen trenger sårt deres kompetanse for å kunne møte elever med slike utfordringer på en god måte. Å velge å prioritere helsesykepleier i skole og barnehage vil være en samfunnsøkonomisk god investering, men ikke minst er det et grep for å gi barn og unge som trenger det en god og trygg oppvekst.

BARNEHAGE

Holebarnehagene har i lang tid blitt driftet billig og har stort sett ligget under landsgjennomsnittet på KOSTRA tallene. Til tross for det skårer barnehagene i Hole hvert år bra på brukerundersøkelsen, men driftsformen over flere år har nå skapt noe alvorlige utfordringer:

- Vi har store vansker med å rekruttere ansatte med relevant kompetanse.
Barnehagene mangler per nå ni pedagogiske ledere, og de som dekker opp behovet mangler utdanning som barnehagelærere.
- Grunnbemanningen i barnehagene er lav! Kommunebarometeret viser at vi ligger på 251. plass i landsoversikten på grunnbemanning.
- Det er mangel på spesialpedagogisk kompetanse i barnehagene i Hole
- De fysiske forholdene i flere av barnehagene er kritikkverdige.

Vi ser et økende behov for spesialpedagogisk kompetanse i barnehagene i Norge. Barnehagene i Hole kommune er intet unntak. Det er flere barn som trenger tilbud utover det allmennpedagogiske. Vi har begrenset med spesialpedagogisk kompetanse i barnehagene i Hole og de som eier kompetansen får ikke tid til å bruke den da de trengs for å dekke grunnbemanningen i den daglige driften. Utdanningsforbundet ber om at politikerne prioriterer de mest sårbare av oss i Hole kommune og bevilger midler til en spesialpedagog. Tidlig innsats kan føre til at det på sikt blir redusert behov for spesialundervisning i skolen og i større grad sikre at alle barna får et trygt og godt barnehagemiljø. Ideelt sett burde alle barnehagene ha en spesialpedagog på huset, og vi mener dette bør jobbes med fremover. Som beskrevet ovenfor mener vi likevel at det er vil være svært uheldig å finansiere dette ved å kutte i skolebudsjettet. En spesialpedagogisk stilling i barnehagen må sees på som en langsiktig investering. Utdanningsforbundet forstår at det er vanskelige prioriteringer som må gjøres. Som fagpersoner og som en fagorganisasjon er vi bekymret over at kommunen legger opp til et økonomisk handlingsrom som er så lite at det vil gå ut over barn og unges rettigheter og lovpålagte tjenester. Tjenester som vil svekkes som følge av årets budsjett er oppfølging av spesialundervisning og tilfredsstillende oppfølging av elever med høyt skolefravær. Hole kommune har heller ingen barnekoordinator på plass.

Vi ønsker at barnehagene prioriteres ved bevilge midler til å ansette en spesialpedagog i 100% stilling, men kan ikke støtte at dette tas ifra skolebudsjettet slik det er foreslått i alternativt budsjett fra Høyre og Frp, da skolene vil få vansker å ikke gi et redusert tilbud til de mest vanskeligstilte elevene sammenlignet med det som gis i dag.

Utdanningsforbundet mener videre at det er kritisk å skulle kutte en helsesykepleier da de er avgjørende i arbeidet med å følge opp barn og unge i kommunen, og at både skoler og barnehager må ha nok ressurser til å dekke sine lovpålagte oppgaver.

Med vennlig hilsen

Utdanningsforbundet Hole

